

gjøres dem muligt at haabe Noget for deres Fremtid, som ellers aldrig vilde være kunnet opnaaet for dem. Saa sluttede det ærede Medlem med at sige, at det ogsaa for mig personlig maatte være behageligt at delegeres Noget af min Myndighed. Saa, det kommer naturligvis an paa, hvor denne Myndighed skulde delegeres hen, og om Ansvaret gik sammen med denne Delegation, saa at jeg blev fri for Ansvar i saa Henseende. En Lettelse i Arbeidet er jo altid behagelig, og jeg kan forsikre, at, skjøndt jeg har arbeidet jevnt hen i hele mit Liv, har jeg sjelden arbeidet saa anstrengt som i den Tid, jeg har været Minister. Kunde jeg altsaa faae en Lettelse, var det meget godt, men jeg maa dog vide, hvor det ærede Medlem mener, at min Myndighed skulde gaa hen. Dertil vil jeg saa sige den Bemærkning, at just i Forhold af denne Natur er det efter min Mening meget ønskeligt, at en Minister, saavidt hans Tid kan strække til, selv ser til, forbi der ved det personlige Møde med de Paa-gjældende altid er Noget at iagttage, som kan have stor Betydning for Ministeren med Hensyn til baade i det Enkelte og i det Hele at træffe det Rette. Mange Besøg paa en enkelt Dag kunne være trættende; man kan føle sig træt derefter, det er vist nok, men man ender heller ikke en saadan Dag uden at have lært Noget for den Sag, der omhandles. Det er lærerigt saaledes at tale med dem, der ønske at gaa videre frem for at blive Studenter. Det er ogsaa lærerigt at møde de Lærerinder, der søge Understøttelse til at opnaa Lærerindeexamen. Jeg har modtaget paa een Dag, jeg tror 30, jeg har, saavidt jeg kunde have Tid dertil, talt med dem alle, og jeg har deri fundet et vigtigt Bidrag til at kende baade deres Tilstand, deres Fattigdom og deres Besværligheder for at opnaa en bedre Stilling. Det kan være trættende for en Minister — for at omtale en anden Sag — at modtage dem, der have ulykkelige Børn, som de ville have anbragte paa den ene eller den anden Ibotanstalt, det kan være trættende at høre de Beklagelser, som regne ned over ham ved saadanne Leiligheder, men dersom jeg ikke havde modtaget alle disse Besøg, havde jeg ganske vist ikke næret den Interesse for at handle i denne Sag, som jeg nu har. Dersom jeg ikke havde haft Leilighed til at høre, hvor megen Glendighed saadanne Børn kunne bringe over Familierne, vilde upaatvølelig det Afhyl for uheldbredelige Mandspøge, som nu er under Opførelse, ikke have været i den Tilstand, som det nu er. Jeg holder ogsaa paa, at en Minister, saa vidt hans Tid paa nogen Maade tilsteder det, skal stræbe efter at se selv; men vil man lægge Myndigheden hen paa et andet Sted, vil det være mig en Lettelse. Det ærede Medlem nævnedes imidlertid ikke hvorhen, og det er en Mangel, hvorpaa jeg henleber Opmærksomheden.

Krigsministeren (Rauffmann): Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Redeborg) rettede i Mødet igaar en Forespørgsel til mig, om, som han sagde, det bekendte gamle Forbud mod Udtalelser i Militær-Etaterne endnu stod ved Magt. Han vidste, at min Formand skulde have ladet udgaa et saadant almindeligt Forbud, hvorefter de Militære ikke maatte kritisere de Anstuelser, der udgik fra oven. Han mente, at det kunde være af særlig Interesse nu at faae at vide, hvorledes jeg stillede mig til et saadant formentlig Forbud, nu da vi skulle til at behandle vigtige militære Love, ja endog saa Besætningslove. Jeg maa tilstaa, at et saadant Forbud er mig aldeles ikke bekendt og heller ikke eksisterer, derimod veed jeg, at min Formand har ladet udgaa et Cirkulære til Sørens Afdelinger, hvori han yttrede det Ønske, at Militære ikke maatte udtale sig om Lovforslag, der vare forelagte i Thingene, om Bevillinger, der ønskedes, eller i det Hele taget om Foretagender, som det var paatænt skulde udføres. Jeg kan naturligvis kun sige, hvorledes jeg ønsker, at de Militære i saa Henseende maatte forholde sig, og til hans Beroligelse kan jeg da sige, at saafremt saadanne Udtalelser fra de Militæres Side hverken sride mod de bestaaende Lovbestemmelser eller kongelige Resolutioner, Krigsartiklerne etc. kan jeg selvfølgelig ikke have Noget derimod. Jeg vil tilføje, at enhver sagtyndig Behandling, som kan bidrage til at fremme Sagerne, kun kan være mig kjær. Jeg haaber, at det ærede Medlem nu vil være beroliget med Hensyn til, hvorledes jeg vil stille mig i lignende Tilfælde.

Tauber: Den meget ærede Conseilspræsident og Finantsminister aabnede igaar sit Foredrag med en Bemærkning om, at, hvad der hidtil var sagt, var mere sagt i Anledning af Finantsloven end egentlig vedrørende den. Jeg tror ikke, at denne Beværelse til de ærede Medlemmer, som have havt Ordet om denne Sag, er fuldkommen berettiget; thi efter min Opfattelse maa Finantslovens første Behandling ikke saa meget opfordre til at gaa ind paa de mangfoldige Enkeltheder, der foreligger i Finantsloven. Skete dette, vilde jo første Behandling aldrig kunne faae Ende, dersom alle Medlemmer vilde udtale sig om de forskjellige Punkter, der ligge dem paa Hjerte, og anføre de forskjellige Bemærkninger eller Indvendinger, som de kunde have at gjøre til Lovforslaget. Jeg tror tværtimod, at Finantslovens første Behandling bør have en mere almindelig Karakter, saaledes som den ogsaa har faaet i det Væsentlige i alt Fald fra ærede Medlemmers Side, der have taget Ordet. — Paa den anden Side er det selvfølgelig, at Forhandlingene kan streife saa langt bort, at man maa finde, at den aldeles ligger udenfor Sagen, men